

judecată pe pârâatul Țăran Vasile solicitând instanței să aprecieze asupra calității pârâatului de colaborator al Securității.

În motivarea acțiunii a arătat că pârâatul este consilier local în cadrul Consiliului Local al comunei Călinești – Oaș, jud. Satu Mare.

Conform dispozițiilor art. 3 lit. g, coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din OUG 24/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică, din oficiu, sub aspectul stabilirii calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h) ind. 1.

Așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1978 din 01.08.2013 și din înscrisurile atașate acțiunii, pârâatul a fost recrutat la data de 28.01.1974, sub numele conspirativ <MĂRCUȚ>, pentru încadrarea informativă a secției de panificație din Negrești-Oaș. În perioada 14.12.1976-08.02.1978 a colaborat pe linie informativă cu organele de contrainformații militare din cadrul U.M. Timișoara, păstrând același nume conspirativ. La data recrutării a semnat angajament olograf. A fost abandonat la 17.02.1978 de către organele CI. deoarece „a fost lăsat la vatră”.

Reclamantul apreciază că este îndeplinită prima condiție reglementată de art. 2 lit. b din OUG 24/2008, pentru a se constata calitatea pârâatului de colaborator al Securității, aceea ca informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În legătură cu această primă condiție precizează că, potrivit cadrului legal, pentru reținerea calității de colaborator al Securității este necesar doar ca materialele probatorii de tipul celor arătate în textele de lege să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Deci, reținerea calității de colaborator este legată de furnizarea unor informații de natura celor impuse de legiuitor.

Se observă că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit b duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securității persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminare era tipică regimurilor dictatoriale. Apreciază reclamantul că ambele conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât ambele atitudini erau neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Reclamantul apreciază că este îndeplinită și cea de-a doua condiție reglementată de art. 2 lit. b din OUG 24/2008, pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității, aceea ca informațiile furnizate Securității să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. De asemenea, având în vedere că legea cere numai „vizarea” încălcării unor drepturi, iar nu încălcarea lor propriu-zisă, s-a statuat că atât timp cât informațiile erau apte de a produce o reacție din partea Securității, iar informatorul ar fi trebuit să conștientizeze posibilitatea unei astfel de reacții, condiția vizării încălcării unor drepturi este realizată.

În nota informativă din 28.03.1974, pârâtul, în urma „liniei de conduită” trasată de ofițerul care îl avea în legătură, semnaleză că vânzătoarea de la plăcintăria din Negrești este „pocăită și face parte din secta <Martorii lui Iehova>”. În același material, pârâtul devoalează și o altă familie de „pocăiți”, familia P. cu care vânzătoarea ██████████ „ar discuta probleme din Biblie”. Tot despre aspecte de natură religioasă a informat și în perioada cât a fost în legătura U.M. 01864 Timișoara, Contrainformații. Astfel, prin nota din 15.02.1977, furnizată ca urmare a sarcinilor trasate cu ocazia recrutării „de a stabili elementele sectante dintre militarii în termen”, informează că soldatul A.M. „într-o învoire s-a dus /.../ la casa de rugăciune a sectei <adventistă>, din care sectă face parte și el. Acolo s-a dus la îndemnul soldatului M., care este și el sectant” și care l-ar fi îndrumat la socrii lui, fiind și respectivii sectanți.

În accepțiunea reclamantului, sesizările cu acest obiect au semnificația unor veritabile „denunțuri ale unor activități / atitudini anticomuniste” deoarece din perspectiva Securității, a conducătorilor comuniști și a potențailor regimului ateu comunist, urmărirea persoanelor care frecventau serviciile divine publice ale unui alt cult era motivată de faptul că aceste persoane, prin dovedirea acestei fidelități, erau apriori potențiali oponenți ai regimului comunist.

În plus, situația cultelor religioase a fost una extrem de delicată în perioada comunistă, în care singura religie ce trebuia propovăduită era filozofia materialist - dialectică. În aceste condiții, chiar și cultului ortodox, aflat într-o poziție privilegiată în raport cu autoritățile de stat, i-au fost impuse o serie de obligații față de regim, în așa fel încât manifestările religioase să nu depășească intimitatea lăcașului de cult și să nu interfereze cu propaganda ateistă. Cu atât mai mult, activitățile clandestine ale celorlalte culte religioase erau privite cu suspiciune de organele de stat.

Este evident că denunțarea, de către pârât, a persoanelor care participau la manifestări religioase se înscrie în sfera delatunilor ce se referă la atitudini potrivnice regimului și care erau de natură a produce consecințe negative asupra celor vizați. Pe cât de esențial a fost, pentru Securitate, ajutorul dat de pârât, pe atât de nociv pentru persoanele afectate de respectivul denunț.

Și cea de-a doua condiție este asigurată, pe de o parte, pentru că nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatările ca cele prezentate

anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatațiunile sale se pot lua măsuri de investigare, prin căutarea și obținerea de noi informații despre urmăriți, fără acordul acestuia (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință. Mai mult, în speță, se observă că cele două materiale au generat, efectiv, îngrădirea dreptului la viață privată. Astfel, nota referitoare la doamna [redacted] a fost exploatată în copie la cpt. B. care se ocupa de problema culte-secte, iar în ce privește nota primită de ofițerul de contrainformații militare, arată că semnalarea celor doi soldați adventiști ofițerului de contrainformații militare a generat „informarea comandantului și secretarului de partid la 21.02.1977. Aceștia au fost de acord cu propunerea, astfel că soldatul M. a fost mutat la N. VJ. Munte, iar soldatul M.A. la U. Corlățel și a ordonat să fie băgat în det.”

În concluzie, informațiile furnizate de către pârât au îngrădit dreptul la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice dar mai ales, în special prin măsurile suferite de cei doi soldați, au îngrădit dreptul la libertatea conștiinței și a religiei (art. 30 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 18 din Declarația Universală a Drepturilor Omului).

Pârâtul nu a formulat întâmpinare în termenul prevăzut de art. 201 alin. 1 din noul Cod de procedură civilă.

Au fost depuse la dosar copii ale următoarelor înscrisuri: Nota de Constatare nr. DI/I/1978 din 1.08.2013, înscrisuri din dosarul având cota CNSAS R 343837.

Analizând proba cu înscrisuri administrată în cauză, Curtea reține în fapt că dosarul având cota CNSAS R 343837 îl are ca titular pe pârât care a fost recrutat în calitate de colaborator, la data de 28.01.1974, de către Inspectoratul Județean Satu Mare, Securitatea Negrești-Oaş pentru încadrarea informativă a secției de panificație din Negrești-Oaş; a fost reactivat în calitate de colaborator la data de 13.12.1976 de către Biroul de Contrainformații Militare a U.M. 01864 Timișoara.

În februarie 1978, după satisfacerea stagiului militar, dosarul personal a fost clasat și trimis la Inspectoratul Județean Satu Mare spre arhivare, având în vedere că după trecerea în rezervă titularul s-a stabilit în localitatea Negrești - Oaş.

În dosar se află un Angajament din 28.01.1974, olograf, semnat olograf indescifrabil de către pârât în prezența cpt. B.V. din cadrul Inspectoratului Județean Satu Mare, Securitatea Negrești Oaş prin care pârâtul se angajează să sprijine în mod secret, organizat și activ organele de securitate în activitatea pe care o desfășoară.

Dosarul conține mai multe note informative date de către pârât, note olografe, semnate olograf cu numele conspirativ „Mărcuț”, printre care se numără nota din 15.02.1977, primită de lt.col. S.I., ofițer de contrainformații la U.M. 01864 Timișoara, în care se consemnează că în luna decembrie 1976 (anterior sărbătorilor de iarnă), soldatul A.M. din U.M. 018641/j Tășnad, într-o învoire s-a

dus în satul Vetiş, jud. Satu Mare, s-a dus la casa de rugăciuni a sectei „adventistă” din care sectă face parte și el. Acolo s-a dus la îndemnul soldatului M. care este și el sectant, acesta din urmă l-a îndrumat pe A. la socrii lui cu care să ia legătura fiind și respectivii sectanți. Despre acest lucru a aflat comandantul subunității care a luat măsuri disciplinare împotriva lui pentru părăsirea garnizoanei și faptul că s-a dus la adunarea sectanților; de asemenea a fost prelucrat în adunarea cu toți militarii într-o ședință U.T.C.

Conform însemnării marginale, nedatate, semnată de lt. col. S.I. „s-a dispus informarea comandantului și a secretarului de partid la 21.02.1977. Au fost de acord cu propunerea. I. M. a fost mutat la N. VJ. Munte, iar M.A. la U. Corlățel și a ordonat să fie băgat în detenție pentru măsuri. Se va pleca la 1.03.1977”

O altă notă informativă furnizată de către pârât este cea din data de 28.03.1974, primită de lt. Z.I. de la Inspectoratul Județean Satu Mare, Securitatea Negrești Oaș, prin care informează despre doamna care este vânzătoare la plăcintăria din Negrești, pe nume E., care este pocăită și face parte din secta „Martorii lui Iehova”, de obicei vizitează familia P.G., care sunt pocăiți și discută probleme din Biblie.

Nota conține și niște observații nedatate ale lt. Z.I. conform cărora „nota a fost furnizată de către sursă ca urmare a liniei de conduită trasată anterior. Voi face o copie de pe această notă tov. cpt. B. care se ocupă de această problemă (problema culte - secte)”.

S-a mai consemnat pe această notă, de către lt. Z.I. : „Exploatat pe linia S I (Serviciului I) la tov. cpt. B”.

În Nota caracterizare privind pe colaboratorul „Mărcuț”, din 15.06.1975, lt. Z.I. menționează că „de la data recrutării și până în prezent a furnizat un număr de 16 materiale informative în scris, care au prezentat interes operativ și au fost exploatate de către organele noastre. Din verificările întreprinse a rezultat că cele semnalate s-au dovedit a fi reale. Consideră că „Mărcuț” dispune de calitățile și posibilitățile unui colaborator pe linia S II, mai cu seamă în locul de muncă unde lucrează. În viitor va fi dirijat cu sarcini concrete pe lângă I.I., semnalat cu intenția de evaziune și pe lângă F.V., de la același loc de muncă. Față de cele de mai sus consideră utilă menținerea lui în continuare în rețea pe linia S II”.

Potrivit uneia dintre însemnările marginale aflate pe această notă, ale cpt. B.V., din 16.06.1975, s-a dispus trecerea acestui colaborator în categoria informatorilor.

Curtea apreciază că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b teza I din OUG 24/2008, pentru a se constata existența calității pârâtului de colaborator al Securității.

Potrivit acestor dispoziții legale, colaborator al Securității este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prima condiție vizează informațiile furnizate Securității, care trebuie să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și este îndeplinită, întrucât informațiile pârâtului vizau persoane care erau membri ai unui alt cult religios decât cel creștin ortodox și care erau considerate potențiali oponenți ai regimului comunist.

Denunțarea de către pârât a persoanelor care participau la manifestări religioase, altele decât cele specifice religiei creștin-ortodoxe, constituie o delatiune care se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, înscriindu-se în sfera celor reglementate de art. 2 lit. b din OUG 24/2008.

În speță este îndeplinită și cea de-a doua condiție prevăzută de aceste dispoziții legale, aceea ca informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, având în vedere că furnizarea informațiilor a fost făcută conștient, având reprezentarea faptului că vor exista urmări, pârâtul conștientizând că asupra persoanelor la care se refereau informațiile pot fi luate măsuri de investigare.

Aceste informații au îngrădit dreptul la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, dreptul la libertatea conștiinței și a religiei, prevăzut de art. 30 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 18 din declarația Universală a Drepturilor Omului.

Față de aceste considerente, Curtea, în temeiul art. 11 din OUG 24/2008, va admite acțiunea și va constata existența calității de colaborator al Securității în privința pârâtului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității**, cu sediul în București, sector 3, str. Matei Basarab, nr. 55 – 57, în contradictoriu cu pârâtul **Țăran Vasile**, cu domiciliul în localitatea Călinești – Oaș, județ Satu Mare.

Constată existența calității de colaborator al Securității în privința pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi 17.06.2014.

PREȘEDINTE,
Claudia-Marcela Canacheu

GREFIER,
Ramona Olinici

Red. C.M.C.
Tehnored. C.M./4 EX.

